

Pregunteu a en Salvador què és allò que més li agrada i us dirà que dibuixar i encaixar les peces d'un projecte, enllaçar normativa i imaginació. "Quan allò que en principi semblava impossible acaba prenent forma és quan realment gaudeixo de la feina; en canvi, la direcció d'obra i les responsabilitats -un professor meu sempre deia que l'arquitecte és un ciutadà en llibertat condicional-, se'm fan feixugues. És l'intent de conjuminar creació i legalitat el que més m'agrada, per això els liberals no ens hem de mirar la normativa com un ofec sinó com una necessitat. El control de la normativa urbanística és necessari, si bé caldria més flexibilitat". Ho reconeix un professional que va ser arquitecte municipal durant sis anys: "Va ser als 70, a Vilafranca del Penedès, des de llavors la normativa ha evolucionat molt. En aquella època hi havia un grapat de normes difuses que permetien que la majoria de projectes fossin viables d'una manera o altra, cosa que també provocava grans desgavells; avui, en canvi, el tema està molt més controlat. El problema són les incongruències provocades pel fet que sovint les lleis surten de despatxos que no tenen res o poc a veure amb el terreny d'aplicació de la normativa. Podríem dir que, a banda d'això, estic d'acord amb els meus companys municipals quant a una ferma normativa que reguli els aspectes més tècnics d'una edificació; pel que fa a estètica i coeficients d'edificabilitat, proposaria més flexibilitat i sentit comú".

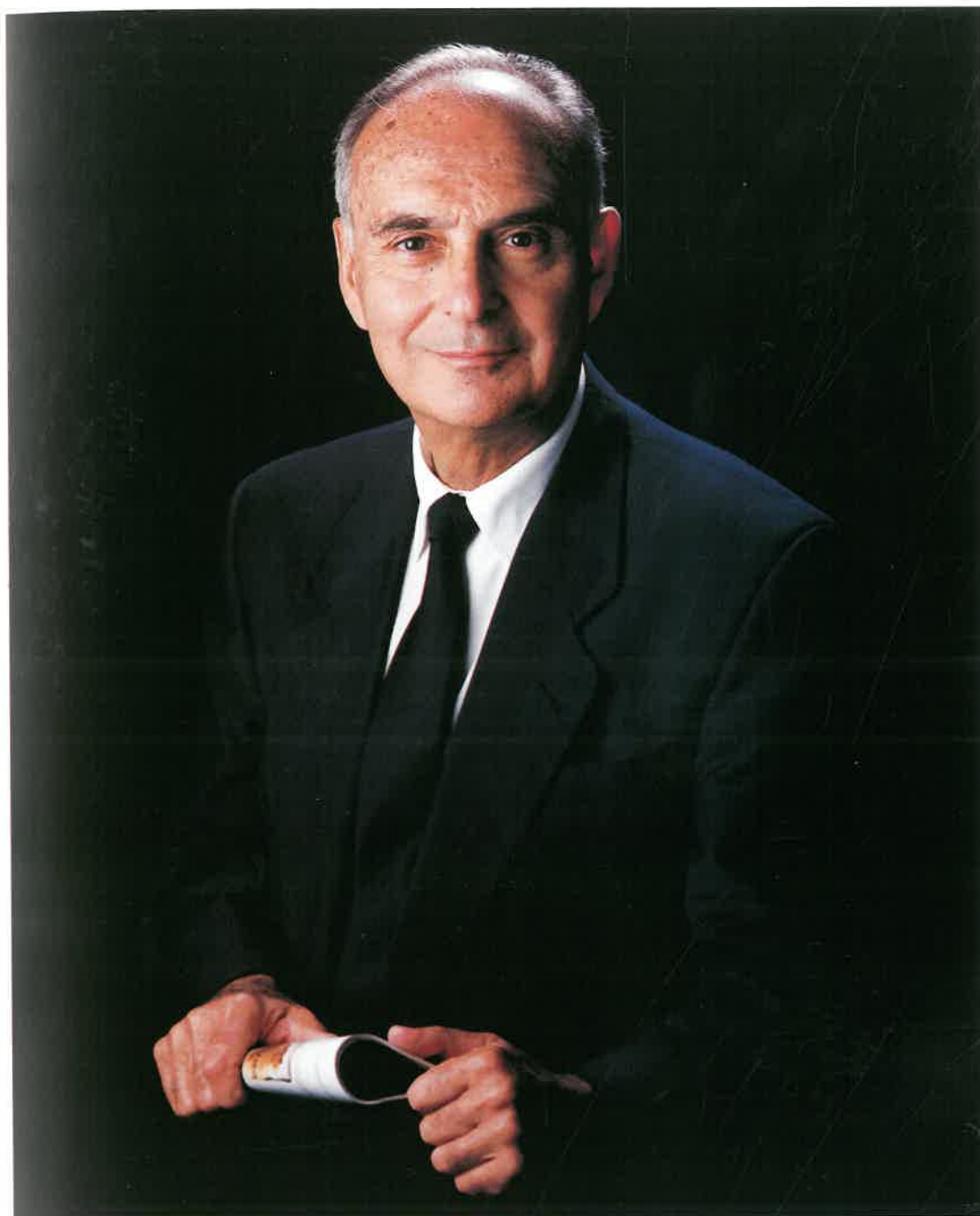
D'aquells anys d'urbanisme en Salvador recorda un projecte únic i la dèria ecològica: "El temps que vaig ser a Vilafranca com a urbanista vaig poder comprovar la llibertat projectual que dona l'Administració quan actua de client. Recordo un projecte especialment ambiciós per l'època: el polígon poliesportiu de Vilafranca, una de les primeres ciutats catalanes a centralitzar l'esport local en un complex. A la resta de projectes meus sobre vies i carrers, els arbres eren com un segell als plànols: era el primer que dibuixava. I és que estic totalment a favor de l'espai vegetal i en contra de les places dures a la ciutat. Aquesta tendència pel verd m'és vocacional, perquè jo, de fet, hauria d'haver estat enginyer forestal, una carrera que anys enrere s'estudiava a Madrid; va ser l'amor que em va fer quedar a Barcelona i estudiar arquitectura". I és que per a qui és capaç de fer un gest així, l'era del materialisme li ha de semblar d'allò més prosaic: "L'economia és el gran mal que he trobat en aquesta professió, que, per altra banda, m'ha satisfet en tots els altres sentits. El primer criteri sempre és el benefici a banda d'altres consideracions tant o més importants. També ha estat per diners que sovint no m'he pogut ni plantejar introduir canvis l'arquitectònics que s'adiguin amb els nous estils de vida i les noves estructures familiars. El primer que fa el client és preguntar quant costarà i com que el metre quadrat va estretament lligat al preu final de l'habitatge, acabes sacrificant habitacions. De totes maneres, sempre he aconsellat als clients que si algun espai s'ha de sacrificar no sigui la sala d'estar-menjador, que és primordial; les habitacions, en canvi, les deixo per a tan sols dormir-hi".

Tanmateix, en Salvador reconeix que no hi ha ningú més tossut que

una clientela que es deixa arrossegar per les modes: "Opino que cada arquitecte té un concepte propi de comoditat i que l'aplica sempre que pot; el concepte que en té la societat, en canvi, és com una moda. No saps dir d'on ha sorgit però allà el tens, sis clients demanant-te una banyera rodona, un element impossible de situar dins d'una habitació de bany de sis o vuit metres quadrats. Jo diria que són els canvis preferencials els que encalquen l'arquitectura i no pas l'arquitectura que marca els gustos del públic. És aleshores que apareix l'arquitecte conseller i assessor, encara que si les preferències del client no contradiuen la normativa, jo sempre li respecto les decisions. Això no vol dir que no intenti orientar el client cap a una llar més funcional i còmoda, versàtil, econòmica i bonica, en aquest ordre. Segons el meu criteri l'estètica queda al marge si es tracta d'aconseguir més funcionalitat. Prefereixo sacrificar imatge i guanyar comoditat; sempre val més una façana lletja que haver de pujar escales per rentar-te les mans".

Entre funcionalitat i economia han anat bastint-se les llars dissenyades per en Salvador. "I no només llars; ben bé sense voler-ho m'he anat especialitzant en centres sanitaris: clíniques, hospitals, també escoles. D'entre aquestes feines per a la salut us puc explicar una anècdota curiosa. La Clínica Barraquer ha estat un bon client meu. Fa uns anys el doctor Joaquim Barraquer tenia tractes amb els Emirats Àrabs, on es projectava de fer una clínica -la clínica Barraquer sempre ha destacat pel seu compromís social. Vaig viatjar cap aquell país, es van signar contractes i se'm va encarregar el projecte. Els plànols, és clar, eren els d'una clínica dins dels estàndards més funcionals. La sorpresa va arribar quan els àrabs ens van dir que allò no podia ser de cap manera, que volien dues entrades... una per als homes i una per a les dones! Malauradament la Guerra del Golf va fer que el projecte no arribés a bona fi". Afable, franc i planer de caràcter, no és gens estrany que en Salvador es dediqui, bàsicament, al petit client: "Prefereixo ser un metge de capçalera que no pas un gran hospital. M'encanta solucionar problemes legals d'obra fora de la normativa, sobretot perquè és una feina que requereix investigació, comparació i la recerca d'una solució legal que pot estar ben amagada. Tot i això, sóc ben conscient que la figura del petit arquitecte que dona consell d'amic va a la baixa; seria interessant de mantenir-la, però algun dia els grans despatxos i la tecnologia, que caminen a passes gegants, ens hauran engolit a tots".

Abans això no passí, però, en Salvador encara podrà gaudir fent una arquitectura més verda i social. "Al llarg de la meua vida professional he buscat i perseguit l'arquitectura, m'he ficat a la pell del client cada cop que he dibuixat un projecte; tanmateix, la desaparició d'un fill em va fer variar les prioritats. Sense deixar de banda el millor de l'arquitectura, he après que la vida té una altra perspectiva després d'una gran pèrdua". Els petits clients d'en Salvador, però, saben que poden comptar amb nous projectes plens de sensibilitat i humanitat.

“Els canvis preferencials
són els que encalcen
l'arquitectura, i no pas
l'arquitectura la que
marca els gustos del
públic”

Salvador Capella - Barcelona (Barcelonès)